

Usnesení Vyššího vojenského soudu ze dne 21.12.1965, sp. zn. To 10/66, ECLI:CZ:VVS:1965:TO.10.1966.1

Číslo: 42/1966

Právní věta: K výkladu ustanovení § 221 odst. 1 tr. ř.

Soud: Vyšší vojenský soud

Datum rozhodnutí: 21.12.1965

Spisová značka: To 10/66

Číslo rozhodnutí: 42

Číslo sešitu: 6-7

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Dokazování

Předpisy: 141/1961 Sb. § 211 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 42/1966 sb. rozh.

K výkladu ustanovení § 211 odst. 1 tr. ř.

(Usnesení vyššího vojenského soudu - [To 10/66](#).)

Rozsudkem vojenského obvodového soudu ze dne 21. 12. 1965 byl voj. A uznán vinným pokusem trestného činu znásilnění podle § 8 odst. 1, § 241 odst. 1 tr. zák., protože dne 29. 8. 1965 kolem 04,00 hodin na okraji obce v podnapilém stavu povalil do příkopu občanku P a pokusil se ji donutit k souloži, což se mu však pro rozhodný odpor nepodařilo.

K odvolání obžalovaného vyšší vojenský soud zrušil tento rozsudek a přikázal soudu prvního stupně, aby věc v potřebném rozsahu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Odvolání proti rozsudku odůvodnil obžalovaný poukazem na to, že v průběhu hlavního líčení se hájil tím, že dobrovolně upustil od pokusu trestného činu, o který jde. Z hlediska ustanovení § 211 odst. 1 tr. ř. šlo o velmi závažnou okolnost, na které záviselo, zda soud prvního stupně dojde k závěru o vině či nevině obžalovaného. Rozhodně tu proto nejde o skutečnost menšího významu z hlediska cit. zákonného ustanovení. Jestliže tedy za uvedené důkazní situace soud prvního stupně se spokojil s pouhým přečtením protokolu o výslechu svědkyně P, porušil tím zákon v uvedeném směru.

Odvolací soud přezkoumal podle § 254 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost napadeného rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, které rozhodnutí předcházelo a zjistil při tom, že prvostupňový soud nepostupoval správně, když u hlavního líčení nevyslechl jako svědkyni občanku P a přečetl pouze protokol o její výpovědi.

Ve smyslu ustanovení § 2 odst. 11 tr. ř. je jednání před soudy ústní. Důkazy výpověďmi svědků, znalců a obviněného se provádějí zpravidla tak, že soud uvedené osoby sám vyslýchá.

Podle § 211 tr. ř. lze místo výslechu svědka nebo znalce při hlavním líčení číst protokol o jejich výpovědi, a to na základě rozhodnutí soudu, ovšem jedině tehdy, jestliže pro menší význam dokazované skutečnosti nebo se zřetelem na povahu ostatního důkazního materiálu soud nepokládá osobní výslech za nutný. Přitom musí být splněna další podmínka, uvedená v § 211 odst. 1 písm. a), resp. b) tr. ř., že prokurátor i obžalovaný s tím souhlasí [písm. a)] nebo že osobní výslech svědka nebo znalce by byl spojen s nepřiměřenými obtížemi nebo náklady [písm. b)].

Odvolací soud dospěl po zhodnocení obsahu výpovědi svědkyně P v průběhu vyšetřování k závěru, že v žádném případě se nejedná o údaje ve výpovědi svědkyně takového rázu, že by se mohly považovat za méně významné dokazované skutečnosti ve smyslu § 211 odst. 1 tr. ř.; jedná se totiž o svědkyni, která jako jediná může vnést světlo do věci. Přitom nelze dále přehlédnout jisté rozpory v samotné výpovědi svědkyně, když jednou uvedla, že se jí podařilo při zápase s obžalovaným sáhnout mu pravou rukou do obličeje a prstem pravé ruky mu začala tláčit na oko. Tím dosáhla, že se musel také bránit a tak se jí podařilo ho se sebe shodit. Podruhé zase prohlásila, že se jí podařilo poškrábat ho jednou rukou na obličeji a také kopnout do přirození a tak ho se sebe shodila. Bude zejména nutné, aby svědkyně nejen uvedený rozpor u hlavního líčení vysvětlila, nýbrž hlavně musí si soud prvního stupně ověřit jejím podrobným výsledkem pravdivosti tvrzení obžalovaného u hlavního líčení, že přestal ve svém počínání ještě, než se mu poškozená vytrhla, protože si uvědomil, že jeho počínání je trestné. Všechny tyto okolnosti lze náležitě prověřit a vysvětlit pouze výsledkem svědkyně u hlavního líčení. Ani svědek V, který byl u hlavního líčení slyšen, nemohl v žádném směru uvést nic konkrétního k objasnění věci. Nelze proto mít za to, že by se zřetelem na povahu ostatního důkazního materiálu mohl soud považovat za dostačující čtení výpovědi svědkyně P.

Vyšší vojenský soud je toho názoru, že i když svědkyně v době kdy se konalo hlavní líčení, očekávala narození dítěte, nebylo možno její výpověď přečíst z protokolu vzhledem ke shora uvedenému. Přitom je třeba dodat, že v obžalobě prokurátor navrhl, aby svědkyně byla u hlavního líčení slyšena. Soud v usnesení, kterým přijal obžalobu, rozhodl shodně s tímto návrhem; nakonec však předseda senátu svědkyni k hlavnímu líčení nepředvolal, když mu bylo oznámeno, že se svědkyně nemůže v důsledku očekávaného porodu k hlavnímu líčení dostavit. Skutečnost, že svědkyně v kritických dnech očekávala narození dítěte, nelze v daném případě vzhledem k důležitosti její svědecké výpovědi považovat za nepřiměřenou obtížnost, přičemž nelze vůbec hovořit o nepřiměřených nákladech. Měl proto soud hlavní líčení odročit, zvláště když obžalovaný trval na slyšení svědkyně P u hlavního líčení.